

KRIMINALCI U PANDEMIJI

Zaraduju milijune na lažnim testovima, cjepivima i covid potvrđama, najstariji zanat u velikom padu

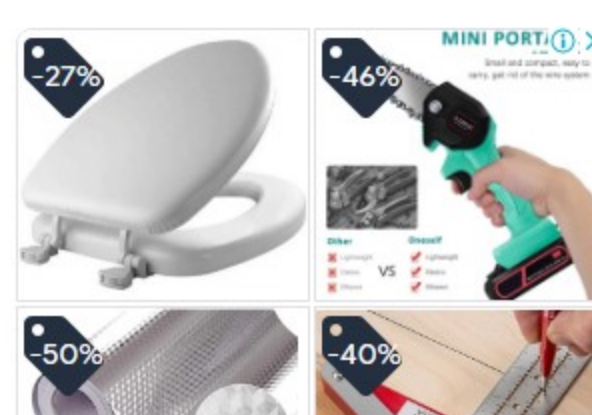
Tijekom 2020. godine hrvatska policija procesuirala je 951 kazneno djelo računalne prijevare, a koeficijent razriješenosti je 65,4 posto

Piše: Dušan Miljuš Objavljeno: 19. studeni 2021. 17:29

Share Twitter Email

© Ilustracija/Luka Gerlanc/CROPIX

Pandemija koronavirusa mogla bi godinama pogodovati organiziranom kriminalu u Europi, koji je već dosegao kritičnu točku zbog nezapamćenog krijumčarenja kokaina.

Kriminalne mreže vjerojatno će profitirati od gospodarske krize izazvane covidom-19 kako bi se infiltrirale u legalna poduzeća koja su postala ranjivija, zaključuje europska policijska agencija u izvješću koje priprema svake četiri godine.

Nastojeći profitirati na naporima za prevladavanje zdravstvene krize u svijetu, te organizirane bande nude također lažna cjepiva protiv covid-19 ili lažne komplete za samotestiranje. Upozorenje je to koje je još u travnju ove godine izrekla **Catherine de Bolle**, šefica Europol.

OGLAS

- Utjecaj na život građana, na gospodarstvo i na pravnu državu previše je važan. Eto, to proizlazi iz ovog izvješća - rekla je.

- Dulje trajanje pandemije izvršit će snažan pritisak na europsko i svjetsko gospodarstvo i očekivana recesija može oblikovati teški i organizirani kriminal u godinama koje dolaze - navodi se u izvješću Europol iz travnja ove godine.

Zapljene lažnih COVID testova i potvrda

- Kriminalci se jako lako prilagođavaju pandemiji - istaknula je europska povjerenica za unutarnje poslove **Ylva Johansson** na prezentaciji izvješća održanoj u Lisabonu.

Otkrivanje lažnih potvrda o negativnim testovima na COVID-19 potvrđuje da kriminalci - bilo da se radi o organiziranom kriminalu grupe ili pojedinačnim oportunističkim prevarantima - koriste profitabilne prilike kad se one pojave. Sve dok ograničenja putovanja ostaju na snazi zbog situacije s koronavirusom, vrlo je vjerojatno da će prevagnuti proizvodnja i prodaja lažnih potvrda o testiranju. S obzirom na rasprostranjenost dostupnih tehnoloških sredstava, u obliku visoke kvalitete pisaača i različitog softvera, prevaranti su u mogućnosti proizvesti visokokvalitetne krivotvorine, krivotvorene ili lažne dokumente. I to je jedno od upozorenja Europol koje je uslijedilo nakon zapljena lažnih testova i potvrda u testiranju u veljači ove godine. Sve šira primjena COVID potvrda bit će dodatna prilika kriminalcima za zaradu, a izazov za policiju.

Sva ova upozorenja treba uzeti vrlo ozbiljno i Hrvatska, kako za aktualnu situaciju suzbijanja kriminaliteta u pandemiji tako i za predviđanje, ali i donošenje strateških dokumenata za suzbijanje kriminaliteta. Pritom treba uzeti u obzir i činjenicu da smo i turistička zemlja i da je u 2021. godini uspješna turistička sezona i veliki broj stranih turista istovremeno bio i izazov i međunarodnim kriminalnim skupinama. Hrvatska je i na migrantskoj ruti i pod stalnim je pritiskom ilegalnih prelazaka granice, koju sve više koriste krijumčari ljudi povezani u zločinačka udruženja.

Porast iznuda, najstariji zanat u velikom padu

Tijekom 2020. godine na krijumčarenje ljudi otpadala je gotovo trećina svih kaznenih djela organiziranog kriminala, 32,1% od 2173 kaznenih djela. Što zbog visokih cijena, što zbog lockdowna u velikim gradovima, uspostavljena je ilegalna distribucija duhana i duhanskih proizvoda na kućna vrata (22,1 % kaznenih djela), slijedi potom nedozvoljeno posjedovanje izrada i nabavljanje oružja i eksplozivnih stvari - 21,2% i iznude kao posebno opasan i okrutan oblik organiziranog kriminala koje u njemu participiraju s 11,5 posto. Sva ta kaznena djela čine 85% organiziranog kriminala u Hrvatskoj. U usporedbi s 2019., u godini pandemije organizirani kriminal u Hrvatskoj porastao je za 6,3 posto.

U 2020. godini policija je procesuirala 28 zločinačkih udruženja, tri više nego 2019. godine. Utjecaj mjera i nemogućnost kretanja osoba imao je za posljedicu i manje slučajeva trgovanja ljudima od 46%. Međutim, najveći pad policija je zabilježila kad se radi o prostituciji - čak 60% te krivotvorenja novca za 28%.

Međutim, kriminalci su prilagodili "biznis" i na način da sve više koriste moderne tehnologije i alate kako bi ostvarili svoje ciljeve - od sofisticiranih lanaca financijskih prijevara, putem online servisa, do darkweba kao platforme za distribuciju droge, do online prodaje lažnih proizvoda i lijekova. Tijekom 2020. godine procesuirano je 951 kazneno djelo računalne prijevare, a koeficijent razriješenosti je 65,4%. Ono što zabrinjava procjena je MUP-a da će se nove sigurnosne prijetnje iz područja kibernetičkog kriminaliteta koje su se pojavile tijekom pandemije nastaviti i nakon njezina prestanka.

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.

#Kriminalci #Covid Potvrde #Lažni Testovi Na Koronavirus #Pandemija #Policija